SVOBODA — СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 51. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 17, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 17-го БЕРЕЗНЯ 1990 Ч. 51. РІК XCVII

В УКРАЇНІ ТВОРИТЬСЯ СЕЛЯНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ

Київ. — Газета „Літературна Україна" з 8-го березня опублікувала звернення Ініціятивної групи до селян, робітників та інтелігенції України з приводу створення Селянсько-демократичної партії.

У зверненні зокрема сказано:

„Серед усіх суспільних верств селяни й ті, хто пов'язав свою долю з селом, залишилися найбільш соціяльно незахищеними. За свою тяжку працю вони отримують найнижчу платню, їхній побут і житло найменш упорядковані, діти селян становлять найменший відсоток поміж студентів вищих навчальних закладів, селянин найгірше забезпечений медичним обслуговуванням, має найменші можливості для культурного і духовного розвитку".

З огляду на все перелічене, сказано у зверненні, назріла необхідність створення організації, яка знає життя селянина, сільського інтелігента, їхні болі, їхні запити і готова безкомпромісно стати на захист їхніх інтересів. Такою організацією може стати Українська селянсько-демократична партія, яка загальнолюдські цінності ставитиме вище клясових і працюватиме над відродженням національного сільського господарства з різними формами господарювання і власности.

Ініціятивна група для створення такої партії вже працює у Львові. Члени її підготували й опублікували в тому ж числі „Літературної України" проєкт програми і статут майбутньої Української селянсько-демократичної партії і пропонують взяти активну участь в обговоренні цих документів.

Звернення підписали понад 20 членів Ініціятивної групи, серед яких депутат Верховної Ради академік Ігор Юхновський, народний депутат СССР Степан Попадюк, голови колгоспів, учителі, лікарі, робітники і селяни.

МОСКВА ПРОДОВЖУЄ ПОЛІТИКУ РУСИФІКАЦІЇ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

Одеса. — Представник УГС Василь Барладяну повідомляє, що перший секретар Одеського обкому партії Георгій Крючков дав вказівку розпочати акцію, спрямовану на дестабілізацію обстановки у Причорномор'ї.

В Овідіопольський та Білгород-Дністровський райони найближчим часом намічено переселити чимало російськомовних жителів з Мурманської, Тюменської та Магаданської областей Росії. Це десятки тисяч людей, які впродовж цього року мають терміново, з ініціятиви Г. Крючкова, **переїхати в Одеське Придністров'я. Акція здійснюється** напівтаємно і швидким темпом. У райони Одещини, вже перекинуто чимало будівельної техніки і матеріялів. Для майбутніх мігрантів повним ходом **споруджується житло. Щоб** зм'якшити ймовірне невдоволення місцевих жителів, їм обіцяють передати кілька будинків з тих, що будують для мігрантів. У Мурманській, Тюменській та Магаданській областях створені спеціяльні організації, такі, як творчо-виробниче об'єднання „Сибір", що займаються масовим переселенням місцевих жителів в Україну. В Одеській області цю акцію доручено здійснити колишньому начальникові обласного агропрому Сичукові.

Вже довший час від України та Молдавії під різними приводами забирали фонди і людей на освоєння Сибіру та півночі, і ось тепер збираються повернути борг у вигляді російськомовних мігрантів, серед яких чимало носіїв шовіністичних та імперських поглядів. Цілком очевидно, що така операція не може здійснюватись без відома Ради Міністрів УССР та СССР, без погодження з ЦК КПУ, КЦ КПМ та ЦК КПСС у Києві, Кишиневі та Москві. Для прикриття акції, яка грубо порушує суверенітети України та Молдавії, вигадана нехитра офіційна версія, мовляв, з Росії в Україну та у Молдавію повертаються виключно українці та молдавани, які працювали на півночі й у Сибіру. Але це відвертий обман, бо справжня мета переселення має зовсім інші цілі: перше — змінити на користь росіян демографічну ситуацію у Білгород-Дністровському **та Овідіопольському районах**; друге — штучно загострити протистояння українців і молдаванів з росіянами; третє — підтримати на території Одеської области ідею створення так званої „Придніпровської автономної республіки", за проголошення якої виступають російські шовіністи на сході Молдавії. Після референ-

(Закінчення на стор. 3)

ЗСА не погоджуються на велику допомогу для СССР

Вашінгтон. — Адміністрація президента З'єднаних Стейтів Америки перестерігла своїх европейських альянтів перед надто великою фінансово - економічною допомогою для Совєтського Союзу і східньоевропейських держав. Вашінгтон погрозив навіть відтягненням свого членства у новій фінансовій інституції, завданням якої буде дати більшу допомогу для здемократизованих країн Східньої Европи і Совєтського Союзу, подібної до повоєнного пляму Маршалла, з якого, як відомо, скористалася знищена війною Европа, а Західня Німеччина в першу чергу.

Погрозу альянтам передав Ніколас Ф. Брейді, секретар скарбу у федеральному Уряді, після того, як представники 34-ох країн, в більшості европейських, зібрались для того, щоб основно обговорити проблему створення такого фонду і накреслити чартер Европейського банку для відбудови і розвитку, який рівночасно буде координатором розподілу фінансової допомоги для відбудови економічних структур східньоевропейських країн на більшу скалю.

Заява секретаря скарбу ЗСА була зроблена для того, щоб збільшити тиск на заприязнені держави, які ще й досі не прийняли повністю американського пляну допомоги з обмеженням позичок для деяких країн, в тому числі СССР.

Більшість европейських країн зайняли більш ліберальне, але рівночасно більш ризиковане становище до совєтських позичок, хоч всі вони знають, що **совєтська платнича валюта немає жодної покупної вартости, ані на Заході, ані на Сході, тобто в самому СССР і сателітніх країнах. Під теперішню пору існує плян створення банку з початковим капіталом у висоті 8,3 біл. дол., з чого 30 відсотків мали б вплатити на початку З'єднані Стейти Америки, Японія, Західня Німеччина, Великобританія Франція й Італія, які матимуть кожна по 8,5 відсотка вкладу. Уряд ЗСА заявив, що він є готовий збільшити свій вклад до 10,5 відсотків, якщо членські організації погодяться прийняти плян Уряду ЗСА.**

Першим, який виступив з пропозицією створення такого позичкового банку, чи інституції, був президент Франції Франсуа Міттеран після того, як він відвідав Москву й деякі інші країни Східньої Европи. Спершу Адміністрація президента Дж. Буша взагалі пропону-

(Закінчення на стор. 3)

Менор коледж влаштовує весняний симпозіюм

Дженкінтавн, Па. — Річний весняний симпозіюм Менор джуніор коледжу, який спонзорує Відділ релігійних студій, відбудеться в суботу, 28-го квітня , від 9-ої ранку до 3-ої по полудні в семінарійній залі бібліотеки „Василіяда" на кемпусі коледжу, при Факс Чейс ровд і Форест аве. По додаткові інформації слід телефонувати число (215) 885-2360, екст. 51.

Тема симпозіюму „Жінки в українському християнстві" буде подана в трьох частинах: теологічне тло „Духовість жінок в українській традиції" виголосить Сестра Анджеліка Годованська, СНДМ і зосередиться на особливих релігійних і світських способах, якими жінки проявляли свою духовість .

Історичне тло „Українські жінки — будівничі громади", доповідь д-р Марти Богачевської-Хом'як висвітлить особливі способи, якими жінки були і продовжують бути носіями і творцями української культури; „Жінки і Українська Церква сьогодні: проблеми і перспективи", виголосить д-р Марія Тереса Біланюк.

Поема „Гайдамаки" появилася на відеострічці

Клівленд. — З нагоди 175-річчя з дня народження Тараса Шевченка Львівський Театр ім. М. Заньковецької виставляв поему „Гайдамаки" в інсценізації Леся Курбаса за постановкою режисера Ф. Стригуна.

Цю виставу накручено на відео-стрічку, яку тепер можна купити тут за 30 дол. У постановці поеми бере участь понад 50 артистів, в тому багато визначних артистів України. Музичне оформлення є В. Льорчака з музикою М. Лисенка, К. Стеценка, Р. Глієра, О. Радченка, а балетмайстром є В. Когут. Вистава йшла з великим успіхом в минулому році на сцені Львівського Театру.

Стрічку можна замовляти, пишучи на адресу: Areta Zachary, 12229, Moss Point Strongsville, Ohio, 44136. На На пересилку до ціни 30 дол. додати 3 дол. Увесь дохід призначений на допомогу Україні. Чеки виставляти на: Ukrainian Social Services.

МОСКВА СТУРБОВАНА ОБ'ЄДНАННЯМ НІМЕЧЧИНИ

Москва. — Совєтське пресове агентство ТАСС опублікувало комунікат міністерства закордонних справ, присвячений справам, зв'язаним з об'єднанням Німеччини, і широкому колу проблем, що виникають у зв'язку з цим на міжнародній арені.

Совєтський Союз явно стурбований об'єктивною реальністю виникнення єдиної німецької держави в Европі, при чому в найближчому часі. Судячи з комунікату міністерства закордонних справ СССР, Москва стурбована можливістю втрати такого вигідного у стратегічному сенсі плящдарму, як Східня Німеччина. Суть комунікату зводиться до того, щоб якомога гранично обмежити участь самих німців у вирішенні власної долі.

У комунікаті, зокрема, з явним незадоволенням цитується 23-тя стаття конституції Західньої Німеччини, яка „дає можливість приєднання Східньої Німеччини до Західньої по частинах, окремими землями, або в цілости, всією республікою. Іншими словами, наголос робиться на узурпацію однієї німецької держави іншою".

Перераховуючи цілий ряд „несприятливих для Східньої Німеччини економічних наслідків приєднання до Західньої Німеччини", міністерство закордонних справ виділяє як найбільш серйозний з них „економічний хаос".

Совєтський Союз всіми силами намагається відтягнути вирішення справи про об'єднання Німеччини: „На стільки велика робота не може бути виконана в короткому часі навіть зусиллями багатьох учасників. Тому мова може йти лише про поетапний розвиток, без його штучного приспішення, створення атмосфери якогось цейтноту навколо будівництва німецької держави. Саме з цього і виходить переважна більшість зацікавлених держав".

Віддаючи належне цілком німецькому слову „цейтнот", яке справді надає всьому текстові якогось тевтонського кольориту, слід підкреслити, що „переважна більшість зацікавлених держав", а саме ЗСА, Великобританія і Франція, якраз навпаки, зацікавлені у якнайскоршому об'єднанні Німеччини і неодноразово зверталися з цією пропозицією до СССР ще задовго до початку перебудови.

Під претекстом „збереження завоювань народу Німецької Демократичної Республіки, досягнутих в результаті наполегливої праці" Совєтський Союз намагається всіма способами гальмувати процес об'єднання Німеччини і відкласти рішення цієї справи на невизначений час.

М. ҐОРБАЧОВ ОТРИМАВ НОВИЙ ПОСТ І УСПАДКУВАВ СТАРІ ПРОБЛЕМИ

Москва. — Міхаїл С. Ґорбачов, склавши присягу з обіцянкою дотримуватись Конституції СССР, перебрав новий пост екзекутивного президента Совєтського Союзу і пообіцяв народним депутатам, а посередньо усім громадянам імперії, працювати віддано і послідовно для ідеї перебудови, демократизації, покращання економіки, введення нової системи вільного ринку, винайму фабрик, землі, осунення бюрократичних перешкод у виявi приватної ініціятиви тощо.

Західні кореспонденти і політичні спостерігачі підкреслюють, що у післявиборчій промові М. Ґорбачов, на здивування усіх, майже не вживав марксистської термінології, ні разу не згадував Владіміра Леніна, Комуністичну партію, яка, мовляв, є зразком „непомильности", а заторкуючи цілий ряд важливих нерозв'язаних проблем, робив враження виступу політика західнього зразку.

Совєтський керівник був, як відомо, одиноким кандидатом на президента, не мав жодного серйозного конкурента, але здобув в голосуванні тільки 59 відсотків голосів народних депутатів, з огляду на опозицію не так до його особи і його ідей перебудови, як радше до його впертости не ставати до всенародних виборів тим разом і настоювання, що президента СССР повинні обирати депутати на цьому З'їзді. **В остаточному підрахунку голосів М. Ґорбачов отримав 1,329** голосів, 495 депутатів голосували проти, 54 бальоти були уневажнені виборчою комісією, а 122 депутати взагалі не віддали своїх бальотів, повезли їх до дому, як доказ, що вони не брали участь в цьому недемократичному спектаклі, який відбувся в середу ввечорі, а результати були подані до відома у п'ятницю рано, 16-го березня.

Серед 245, з-посеред усіх 2,250 народних депутатів, включно з М. Ґорбачовим, не брали участи у виборчому процесі,головно депутати з Литви і Естонії, які вважали себе тільки спостерігачами на цьому З'їзді. Литва вже проголосила свою незалежність, але переговори між литовським урядом і центральним урядом в Москві відбудуться незабаром з участю президента М. Ґорбачова, хоч раніше він категорично заперечував право республік проголошувати самовільно вихід із Союзу і незалежну державу.

Льояльного співробітника М. Ґорбачова, Анатолія І. Лукіянова депутати обрали головою „совєтського парляменту", тобто Верховної Ради, який, згідно з Конституцією, перебере уряд президента у випадку його недиспозиції. М. Ґорбачов всеодно матиме чималий вплив на Верховну Раду, з посту екзекутивного президента, і на Комуністичну партію поки він тримає пост генерального секретаря ЦК КПСС. Ходять чутки, що з партійного посту він зрезигнує на пленумі в липні цього року.

Засоби масової інформації, внутрішні і закордонні, особливо задоволені обіцянкою М. Ґорбачова, що він зустрічатиметься з кореспондентами на регулярній базі. Він також відбуде заплановані вже раніше поїздки за кордон. При цій нагоді Ґорбачов відкинув спекуляцію, що вибір президента з екзекутивними правами є свого роду поверненням системи до одноособової диктатури. Західні спостерігачі кажуть, що представники армії в більшості голосували проти посту президента і кандидатури М. Ґорбачова через те,що за його владування критика спільноти звернулась також проти армії.

В АМЕРИЦІ

СВІТОВОЇ СЛАВИ цирк „Брати Рінґлінг та Барнум і Бейлі" у вівторок, 13-го березня почав 120-ті виступи у Ню Джерзі в Медовленд арена із своєю відомою, але цілком оновленою програмою „Найбільше шов на світі". В програмі цьогорічних гастролей цирку деб'ютують в Америці зірки з Европи, серед яких відомий дресувальник Флявіо Тоґні та група акробатів з Польщі. У вівторок, 20-го березня, цирк починає свої виступи на Лонг Айленді в Нассо колісеумі, а в четвер, 29-го березня, в Ню Йорку в Медісон Сквер Ґарден.

ГУБЕРНАТОР ДЖІМ ФЛОРІО запропонував у четвер, 15-го березня, свій плян збалансування бюджету в стейті Ню Джерзі шляхом введення нових та збільшення старих податків. Фінансовий бюджет багатьох стейтових агенцій за пропозицією Дж. Флоріо буде зменшений, що стане першою редукцією стейтових витрат за останні 14 років. Дивлячись на великі бюджетові фінансові проблеми, посадник Ню Джерзі запропонував також різко збільшити податки з прибутків для найбагатших мешканців стейту. Якщо законопроєкт Дж. Флоріо буде затверджений, податки з продажі зростуть на 7 відсотків, зростуть ціни на господарські вироби, алкоголь, цигарки, бензину та квитки на проїзд. Республіканці, звичайно, виступили проти, називаючи цю підвишку податків найбільшою в історії стейту. Демократичні лідери сказали що вони „вивчають" цей плян. У передвиборчій кампанії минулої осені Дж. Флоріо заявив, що він не бачить потреби у підвищенні податків.

УНІВЕРСАЛЬНА І ТРІЮМФАЛЬНА Церква, яка нараховує від 2,000 до 3,000 членів розташована в Лівінгстоні, Мон. та будують протиатомове бомбосховище. Вже кілька разів лідер цієї релігійної групи Елізабет Клер Профет пророкувала кінець світу в наслідок нуклеарної війни, останній мав статися минулої осені. Ось і тепер, спостерігаючи напруження у міжнародних відносинах, вона передбачає катаклізм, який станеться вже цього квітня. В 1981 році члени Універсальної і Тріюмфальної Церкви закупили 33,000 акрів землі вздовж Єловстовн Рівер. Щоб закупити місце у бомбосховищі, члени цієї релігійної секти продають все своє майно, платять в середньому 10,000 дол. за особу, переселяються на закуплену територію з усіх кінців світу. Лідери цієї групи пояснюють свої дії бажанням вижити, але дивним є те, що вони закуповують не лише харчі, медикаменти та речі щоденного вжитку, але й зброю. Минулої осені чоловік Р. Профет був звинувачений у купівлі зброї та амуніції на 100,000 дол. Це, мовляв, для їх власної охорони. Віра у пророцтво Матері, як віруючі називають Р. Профет, не похитнеться, якщо кінець світу не прийде в квітні, вони „завдячують це своїм молитвам", але „тепер треба приготуватись".

У ВІВТОРОК, 13-ГО БЕРЕЗНЯ, після семи тижнів відсутності, посадник Вашінґтону Меріон Беррі повернувся до виконання своїх обов'язків. Як уже повідомлялося, він був затриманий під час вживання кокаїни в готелі, після чого поїхав на лікування проти алкоголізму. Під час своєї промови перед прихильниками під Муніципал Сентер М. Беррі проголосив, що він почуває себе чудово та не збирається резиґнувати з посади: „Я буду надалі займатися своєю справою, продовжуватиму віддавати свій інтелект, свою енерґію, досвід... а особливо своє бажання служити". Великою несподіванкою було його проголошення про те, що він зловживав не тільки алкоголем, але також заспокійливими ліками Валіюм та Ксанакс. Коли М. Беррі їхав на лікування, він заперечував будь-яку залежність від ліків, тим більше від кокаїни. В своїй промові М. Беррі обіцяв не перепрацьовуватися та дбати про себе, щоб знову не повторити помилок: „Моє життя буде більш збалансоване". Судовий розгляд його справи плянується на 4-те червня, та якщо М. Беррі буде засуджений з усіх обвинувачень, йому загрожує 20 років ув'язнення та 1,25 міл. дол. гривни.

У СВІТІ

БРАЗИЛІЙСЬКА ПРЕСА та урядові чинники підтвердили вістку, що уряд Бразилії завернув до Куби десятитонний транспорт зброї, який був частиною приготувань охорони для Фіделя Кастра, який має прибути до Бразилії на заприсяження нового президента. Газета „Джорнал до Бразіл", що появляється у Ріо-де-Жанейро, подала вістку, що минулої суботи прибув на міжнародне летовище до столиці країни, Бразілії, кубинський військовий літак з десятьма тоннами зброї, включно з протилетунською гарматою, автоматичними скорострілами, гранатами та навіть ракетами. Кубинські дипломати не мали жодних коментарів на цю вістку.

УРЯД КИТАЮ ПЕРЕКОНУЄ чужинців, що ситуація в країні є спокійною, але багато китайців похитують заперечливо головами, шепочучи народну мудрість „ней жін, вай сонг" — „спокій назовні, придушення внутрі". Цей сам вислів вживає також китайський уряд коли описує свою політику про збереження доброго імени країни перед зовнішнім світом. В результаті такої урядової політики китайські інтеліґенти твердять, що існує велика різниця між пропагандою на зовні та внутрішньою реальністю.

ДВА ВОЙОВНИЧІ ПРЕДСТАВНИКИ іранського проводу виступили з гострими заявами проти звільнення західніх закладників, яких у Лавані тримають проіранські угрупування, протестуючи проти будь-яких переговорів Ірану з Америкою на цю тему. Ці завваги вийшли від Ахмеда Хомейні, сина померлого минулого року аятолли Хомейні, та колишнього міністра внутрішніх справ Алі Акбара Моґташемі і вказують на те, що президент Ірану Гашемі Рафсанджані не добився згоди іранського уряду на звільнення західніх закладників, яких держать в Ливані.

ХЕМІЧНИЙ ЗАВОД У ЛІВІЇ, який ЗСА завжди підозрівали в продукуванні отруйних газів та хемічної зброї в середу, 14-го березня, згідно з пресовими повідомленнями згорів. Речник лівійського пресового агентства підтвердив Ройтерсові цю вістку, заявляючи, що хемічна фабрика поблизу місцевости Рабта, 40 миль на південь від столиці країни Тріполі, згоріла. Урядовці лівійської місії при Організації Об'єднаних Націй також підтвердили цю вістку, але заразом заявили, що жодних подробиць в цій справі вони не отримали від свого уряду. Натомість уряд Тунізії повідомив ЗСА, що Лівія закрила свій кордон з їхньою країною. Телевізійна мережа Ей-Бі-Сі, базуючись на довірочній телефонічній вістці урядників лівійського департаменту безпеки, повідомила, що фабрика цілковито згоріла.

В УЛАН БАТОР, СТОЛИЦІ Монголії, в середу, 14-го березня, Комуністична партія змінила увесь свій керівний склад і проголосувала рішення зректися свого конституційного права на монополію. Це зроблено з думкою про підготову до вільних виборів, яких сподіються в наступному році. Центральний Комітет КП під час дводенної сесії, проголосував додатково, щоби зовсім усунути з партії колишнього її провідника та на його місце іменовано 61-літнього Ґомбоявина Охірбата, партійного чиновника, якого часто критикували попередні урядовці партійного проводу.

Округа УНС в Аллентавні відбула збори

Бетлегем, Па. — Цьогорічні Загальні збори відбулися тут в суботу, 3-го лютого, у приміщеннях української католицької церкви.

Головною точкою програми зборів були звіти уступаючої Управи та вибір нової Управи на 1990 рік.

У висліді одноголосного голосування присутніх представників відділів перевибрано на голову Окружного Комітету почесного члена Головного Уряду Анну Гарас. Заступниками голови є: С. Колодруб, М. Дубик, А.Саган; україномовний секретар — С. Муха; англомовна секретарка — Дж. Мелінічик; касир — В. Загвоцький; до Контрольної комісії вибрано: С. Івасєчко, І. Саган і І. Ганиш.

Почесними членами Окружного Комітету є: С. Колодруб, старший, Д. Мушастий і Р.Гарас.

Збори відкрила голова Округи А. Гарас і попросила вшанувати однохвилинною мовчанкою всіх членів Округи, які померли у попередньому році. Опісля вона привітала присутніх на зборах Уляну Дячук , головного касира УНСоюзу.

А.Гарас

Секретар Округи С. Муха відчитав протокол із засідання, відбутого 5-го травня 1989 року, який присутні затвердили без зміни.

Звіти членів Управи започаткувала А. Гарас. Вона ствердила, що на початку 1989 року було в Окрузі 13 відділів та 1,208 членів. На жаль, членство постійно спадає. Тільки чотири відділи брали участь в організаційній праці. Відчувається брак заінтересування Союзом у проспектів українського походження. Вони твердять, що воліють мати всі роди забезпечення в одній фірмі. Вона сама приєднала 11 нових членів, а чотири члени допомогла приєднати іншому організаторові. Брала участь у нарадах голів Окружних Комітетів на Союзівці.

На жаль, в Окрузі не відбулися відзначування 95-ліття УНСоюзу тому, що члени Управи є також в управах інших організацій і є перевантажені працею. Голова Відділу 124-го М. Драбик помер у 1989 році але ніхто не повідомив її і тому не вшановано його пам'яті.

Опісля звітували ще секретар і касир Округи. С. Івасєчко за Контрольну комісію потвердив правильність касового звіту. Ніхто з присутніх не забирав голосу в дискусії над звітами.

Опісля покликано до слова головного касира У. Дячук. Вона подякувала організаторам членів за їхню працю для збільшення членст-

(Закінчення на стор. 3)

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР О. ТАРНАВСЬКОГО

Філядельфія. — 43-ій Відділ Союзу Українок Америки влаштовує в суботу, 24-го березня, літературний вечір поета, прозаїка, літературного і театрального критика, журналіста, перекладача, голову Об'єднання Українських Письменників в екзилі „Слово" Остапа Тарнавського. У програмі літературного вечора, крім автора, візьмуть участь: Анна Максимович, проф. д-р Леонід Рудницький та актори — Євдокія Блавацька, Ірена Лаврівська, Ліза Чепіль, Володимир Шашаровський, Володимир Карпинич і піяністка — Леся Рудий. Ведуча програмою — Людмила Чайківська, оформлення сцени — Володимир Чепіль. Початок вечора о год. 5-ій по полудні у великій залі УОК-Центру, 700 Сідар рд.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Березень — місяць Шевченка

Різні народи у світі мають велетнів духу. Але ніде на земній кулі немає такого культу будь-якого сина чи доньки народу, як у нас українців у культі Тараса Шевченка. Тому, що в березні він народився і помер — у березні щороку у всіх скупченнях українських людей поклоняємося безсмертному духові Великого Тараса. У цьому 1990 році Шевченко має для всієї України і всіх українців живих і мертвих на землі сущих цілком особливе значення. У минулому сторіччі поява Шевченкового „Кобзаря" зрушила з мертвого сну українську гущу. Маленька книжка „Кобзар" була цілющим ліком, який зняв полуду з очей сліпих — і вони прозріли. Прозріли, зрозумівши „хто ми і чиї ми діти". І сьогодні під кінець XX сторіччя переживаємо історичний час зрушення українського народу, що його „лукаві" заспали. Народ прокинувся і це нове чудо відбилося голосним радісним відгуком по всій діяспорі, в якій розсіяні українські люди. І нема іншої ланки, яка в'язала би нас, поселенців Америки, Канади, Арґентини, Західньої Европи чи Австралії з рідним українським материком, як саме той колишній кріпак, який став Пророком України. Велика маніфестація, яка у вересні минулого року відбулася у Києві, як установчий з'їзд Українського Народного Руху за Перебудову, захопила всіх нас, поселенців у діяспорі. Але ця гарна подія у Києві була тільки започаткуваним процесом відродження української національної гідности і гордости, затраченої під тиском русифікації, що розпочалася була вже після Переяславського договору 1654 року. Шевченко назвав Богдана Хмельницького „немудрим сином" за той Переяславський акт і жалів, що його, Хмельницького, мати в колисці не приспала. Недавно на першій сторінці „Свободи" була сумна вістка: „Навіть у селі Шевченка говорять по-російськи".

Може це вже анахронічна вістка, бо за нашими відомостями там, в Україні, кожний день позначується кращим усвідомленням народу. І ніхто та ніщо не причиниться так могуче до повного відродження української країни, як чудодійне слово Шевченка. 1-го квітня 1917 року статистична маса киян марширувала Великою Володимирською вулицею на Софійський майдан із співом „Як умру" — тодішнім українським національним гимном. Це був світлий здвиг сторіччями поярмленого народу. За цією маніфестацією прийшли чотири Універсали Української Центральної Ради, прийшло народження самостійної ні від кого незалежної Української Народної Республіки. Але це був знову тільки короткий трирічний епізод. Україна знову стала поярмлена, дармащоназверх залишилася вивіска „Української Радянської...". У цьому тижні надано Михаїлові Ґорбачову надзвичайні права, яких не має ні один демократичний президент у світі. На овиді виринула загроза, чи не захоче цей новий кремлівський диктатор спутувати свободолюбний рух українців і чи не захоче він вернутися до доби, коли тріюмфувала обрусительна політика. Даремний острах! Колеса історії ніхто не всилі завернути назад. Неписані закони історії сильніші за найсильнішого диктатора. Ніхто не всилі згасити живого духа, коли він відродився. Ніхто не всилі зупинити 50-мільйоновий народ на його шляху до волі. Цей шлях довгий, він не закінчиться тріюмфом завтра-післязавтра. Цей шлях встелений тернями, бо навіть прегарна пахуча троянда має колючки. Але Господь так створив світ і народи у ньому, що сама природа людини вимагає волі. І Господь дав людям розум і волю свідомо і пляново змагати до цієї волі. І це саме відбувається в Україні тепер і буде продовжуватися без уваги на час — аж до переможного здобуття цієї завітньої цілі. Присвічуватиме у цьому змаганні українського народу безсмертний „Заповіт" Тараса Шевчнка. „Вставайте, кайдани порвіте..." Це був поетичний заклик Пророка. У цих коротких словах вміщається ідеал і політична програма. Як дійти до цього, щоб порвати ці кайдани — це діло мудрих, розважливих керівників, які найкраще знають способи, як позбутися кайдан.

Пошануймо знову у місяці березні найбільшого Сина українського народу, який для нас не є тільки геніяльним поетом, але є надхненником душ і умів народу. Він є тим — як сказав Пантелеймон Куліш над відкритою могилою Шевченка — „світильником небесним", що тепер, 129 літ після його смерти, просвічує у змаганні до волі.

Степан Женецький

А ЩО З КОМУНІСТАМИ НА ЗАХОДІ?

Сильні протикомуністичні вітри, що дують на захід і південь від балтійських берегів, досягають аж до Середземного моря. Внаслідок наглих і драматичних упадків сателітніх режимів московської комуністичної імперії — комуністичні партії Західньої Европи є змушені шукати способів, щоб рятуватись від подібної долі.

Джуліо Ангвіта, проводир еспанських комуністів, приступив минулого року до об'єднання лівих партій, які відійшли від соціялістів, що орієнтуються на вільний ринок — і тепер намагаються пристосувати свої марксистські переконання до демократичної, чи вірніше, до протикомуністичної революції в Східній Европі. У Франції і Португалії, комуністичні проводирі старої, твердої лінії, Джордж Марчейс і Альваро Кунгаль, вертяться на всі боки, від критики, що зростає з-поміж рядового членства. Новий прем'єр Румунії, Петре Роман, перебуваючи нещодавно у Франції, порадив у паризькій телевізії, Марчейзові, який тримається твердої лінії від 1972 року, щоб він „добре застановився над своїм сталінізмом".

Натомість італійські комуністи шукають виходу з сучасного скрутного становища для Італійської Комуністичної Партії (ІКП) у цілком відмінний спосіб. Ще в 70-их роках ІКП, під проводом покійного Енріко Берлінгера, була започаткувала т.зв. „Еврокомунізм" — автономний і далеко м'ягший від московсько-совєтського покрою. Одначе ця ідея італійських комуністів отримала малу підтримку від інших комуністичних партій Західньої Европи, які не захотіли діяти незалежно від Кремля.

Майже два десятки років пізніше, теперішній генеральний секретар ІКП, Ахіле Окчетто, є цієї думки, що потрібно поробити драстичні кроки, якщо партія має залишитися інтелектуально і політично активною. Він став віддалятися від крайньої лівиці та плянує впровадити в ІКП радикальні зміни.

На початках березня була заплянована надзвичайна конвенція ІКП, яка відбулася в північному італійському місті Больонія, що є традиційною комуністичною твердинею, де постійно вибирають комуністичного посадника вже від 40 років. Окчетто заявив, що на цій конвенції він запропонує рядовим членам, щоб дати партії нову назву, відкинувши слово „комуністична", та відкинувши її теперішні символи — молот і серп. Конгрес мав рівнож прийняти резолюцію, заплянову секретаріятом, де готовиться про „нову стратегію, цілі і методи". В додатку Окчетто мав зажадати створення спеціяльного комітету, який має опрацювати „нову партійну лінію праці". Його метою є якось виправдати дальше віддалення від минулої льояльности до традиційної вірности принципам лівиці.

Але до чого саме прямує Окчетто, ще не ясно. Він, правдоподібно, хоче мати не тільки нову назву партії і нові символи, але також і новий провід і перебудовану нову оперативну систему. Говориться, що вона, ІКП має стати федерацією національних і обласних партій, груп, клюбів і об'єднань, що мають однакові цілі. Члени біля сорока років, що находяться в оточенні генерального секретаря Окчетто, говорять про небюрократичне і неідеологічне об'єднання, що може довільно маневрувати на багатьох ділянках політичних дій. За описом Міріяма Мафаі, впливового італійського журналіста, що є близький до керівних кіл ІКП, перебудоване політичне тіло має репрезентувати „інтереси багатьох партій".

Згідно останніх оцінок, щонайменше 75 відс. провінційних комуністичних об'єднань є по стороні Окчетто. Одначе як вийде березневий конгрес ІКП — годі передбачити. Може бути й таке, що коли буде рішатися доля партії, яка була десятки років їхнім політичним існуванням, багато членів може змінити свою думку і замість „так" — голосуватимуть „ні".

І хоч багато членів заявляється по стороні Окчетто, то ті, які є проти його плянів переорганізації, що відкидають славну минувшину партії, мають це задоволення, що їхніми проводирами є харизматичні колишні головачі — Алесандро Натта, попередник Окчетто і Пєтро Інґрао, — творець італійської Комуністичної партії. Головні точки опозиції такі:

1) Тому, що італійські комуністи неподібні до европейських комуністів, їх не можна вважати винними за злочини, що їх поповнили в московській комуністичній імперії. Оригінальність і індивідуальність ІКП можуть заперечити, або не доглядіти тільки ті, хто не знає і не розуміє історії Італії.

2) Треба зрозуміти, що зрівнювання сталінізм — комунізм, є дуже помилкове. Комуністичні режими Східньої Европи не практикували комунізму згідно з приписами італійських комуністів. Демократія і комунізм не конче є сумісними.

3) Окчетто в поспіху відкидає комуністичну вивіску, але він ще не дав вияснення яку партію він хоче зорганізувати. На початку січня від піддавав думку перезвати ІКП на Демократичну робітничу партію, ясно натякаючи на англійський первовзір. Але в поспіху він не вспів вияснити політичних різниць, які існують між італійською і англійською робітничими юніями.

4) Події кількох минулих місяців в Европі не виявляють перемоги для демократичного соціялізму. Вони просто виявляють заміну успішного, войовничого капіталізму над бюрократією.

Окчетто сподівається оминути небезпечну боротьбу, що загрожує розбиттям партії, проводячи тихе, мирне змагання зі своїми крити-

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про культуру глядачів

Сьогодні в тих дивних часах, які переживаємо, рідко говориться про особисту культуру — вона якось повільно завмирає під натиском інших важливіших справ. Тільки ще часом, як помре хтось із нашого старшого покоління говоримо із ноткою ностальгії „він мав велику особисту культуру".

Але сьогодні ми хочемо заторкнути лише одну малу частинку цієї особистої культури, яка ради гарних мистецьких переживань повинна б залишитися у нашій спільноті як і у широкій, американській. Ідеться про культурну, поведінку, під час театральних, а головно музичних імпрез, яких так багато тепер на кожному місці.

Тут з прикрістю завважуємо, що частина наших молодих учасників різних культурних імпрез прийняла моду свистів та криків, як вияв захоплення на лад американських глядачів концертів музики „рак" чи інших популярних музичних груп. Це бачили ми під час виступу групи „Не журись" в Ню Йорку, а подібне можна спостерігати також на інших імпрезах. Але не нарікаймо на молодих, бо ми старші ніяк не уступаємо кроку, коли йдеться про поведінку при таких нагодах. Пригадаймо скільки разів трапляється, що публіка спізняється та входить на залю вже як імпреза почалася і тоді старається протиснутися на свої місця. В американських театрах це не може трапитися, бо там просто після початку не впускають на залю. Було отже доволі неприємно слухати, як в Лінкольн Центрі після початку українського концерту ціла група нашої публіки, що запізнилася, голосно вела суперечку із обслугою, що не хотіла дозволити їм увійти на залю.

А скільки наших глядачів голосно розмовляє на залі, бо вже слух не дописує? Не менше неприємним було пережиття на концерті у Вашінгтоні з нагоди 25-річчя посвячення пам'ятника Шевченкові, коли то публіка групами голосно виходила зі залі під час програми, тому, що „автобуси чекали". Чи ніхто із цих осіб не думав, яке це було прикре для молодих виконавців із Студії Мистецького Слова і яке буде в майбутньому їхнє відношення до глядачів?

Але таки найбільше вражливі на культурну поведінку глядачів є музики, які потребують для настрою та доброго виконання повного спокою і тиші. Недавно нам довелося бути на концерті високої кляси музиків. Коли славний піяніст розпочинав свою сольову точку, одна із відомих наших громадянок, що сиділа у першому ряді рішила шукати щось у пластиковій торбі, яку мала зі собою. Піяніст чекав із поблажливим усміхом поки вона успокоїться, а ...вона немов цього не завважила і далі шелестіла торбою. Було соромно за неї, а рівночасно не було ніякої можливости вибачатись у піяніста.

Тут, однак, мусимо ствердити, що такі браки має не лише українська публіка. Коли ми були на концерті відомого челіста у американській залі та серед американської публіки — нам особисто здавалося, що ця публіка була виїмково культурна та, що в часі концерту панувала бездоганна тиша. Яке отже було наше здивування, як ми опісля маючи нагоду говорити із цим солістом на прийнятті почули його обурення, — що — „Таку галасливу поведінку публіки під час моїх виступів довелось мені пережити вдруге. Вперше це мені притрапилось в,..Ізраїлі.

Про інший випадок, який також нагадує нам наш досвід на українських імпрезах, читали ми минулого тижня в щоденнику „Ню Йорк Таймс". Музичний критик, пишучи про камерний концерт в Карнеґі Голл, зі здивуванням ствердив, що дехто почав виходити після першої частини, тому, що в другій мали бути виконані лише твори не дуже любленого модерного композитора Шинберґа. Дійшло до того, що провідник камерного ансамблю закликав з естради публіку залишитися, мовляв, вони дадуть крім музики Шинберґа ще і гарні наддатки...

Значить, чомусь усі ми тут однаково хворіємо на брак культурної поведінки на мистецьких імпрезах і добре було б як би ми старалися трішки цю недугу підлікувати.

О-КА

Михайло Кучер

„КУДИ ЙДЕ СХІД?"

20-го лютого в Сорбоні відбувся кольоквіюм, організований західньою пресою і радіостанціями на тему „Куди йде Схід"? В центрі уваги опинилися глибокі розходження між Німеччиною і Польщею. Більшість учасників кольоквіюму висловились за об'єднанням Німеччини. Поляки висловлювали велике застереження.

Кольоквіюм відкрив прем'єр-міністер Мішель Рокар. Він сказав: країни Східньої Европи не готові приєднатися до Европейської спільноти, а спільнота не готова їх прийняти. Так що мрія Ґорбачова покищо без предметна. Ми не збудуємо післявоєнної Европи, спираючись на логіку конфронтацій. Ми можемо і маємо збудувати на основі взаємного порозуміння. У Східній Европі помітне бажання порвати з минулим порядком. Справа полягає в тому, щоб зреформувати комунізм, а його зреформувати не можна. Справа в тому, щоб народам Східньої Европи у зрозумілій формі запропонувати минулий політичний досвід Европи, себто демократію.

Збори проходили під егідою соціял-демократії та її шансів (можливостей) впливати на політичне життя. Тут приходять на увагу ліві соціял-демократичні традиції.

І — тут — до голосу прийшли поляки. Проф. Б. Ґерек, голова громадянського парляментарного клюбу польського Сейму. Він заявив, що не можна забути про специфічні відносини західньої соціял-демократії до комуністичних режимів Східньої Европи. Цим Ґерек нагадав Брандтові, що він 1985 року за візити у Польщі не схотів зустрітись з Валенсою. Чи така минула позиція лівої соціял-демократії служила народам Східньої Европи і своїм народам? Чи не була вона наслідком безвір'я, відсутности зрозуміння лівою соціял-демократією інших народів та їх інтересів? Сьогодні це погано впливає на переспективи соціялізму і соціял-демократії у Східній Европі.

Проф. Ґерек і А. Міхнік заявили, що Польща хоче бути присутня на майбутній конференції чотирьох держав — переможців у Другій світовій війні. На цій конференції має розглядатися питання об'єднання Німеччини.

Страх поляків перед Німеччиною родився в Ялті, коли справу Польщі рішали без неї.

Викликала враження заява А. Ґрачева, заступника завідуючого Міжнародним відділом ЦК КПСС: Я прибув з країни соціялізму, реального, інколи нереального, сюрреалістичного. Ця система завалилася.

Лев Карпінський з „Московських новин" сказав: у СССР панує переконання, що більше не можна тупцювати на місці як в економіці, так і політиці.

Депутат Верховної Ради А. Оболенський признався, що „ми стараємось повернути країну на шлях цивілізації. Ми дебатуємо питання приватної власности — дозволити її чи ні? Мені так хочеться, щоб наші скептики всіх рівнів, оті, що противляться перемінам — походили кілька хоч день вулицями Парижу, щоб побачили і відчули як ті люди щасливі, як вони не журяться тим, хто пошив їм сорочку, або черевики — артіль чи приватник. Сорочки на них і черевики без журби добрі. А ми й досі шукаємо в писаннях Маркса доказів того, що артіль краща, але в тому й самі вже сумніваємось.

На конференції розглянено питання чи на Сході збереглася політична культура, але це питання не вирішено. Шляхи розвитку післяавторитарного соціялізму невідомі, також невідомо якою має бути правова держава, щоб гарантувати свободу. Чи проходить у Східній Европі змагання між ліберальною і соціял-демократичною моделями?

Е. Яковлєв з СССР дав відповідь на питання як відноситься населення СССР до ліберальної соціял-демократії і соціял-демократії як такої. Населення СССР не в стані розрізнити ці два моделі, бо немає про такі поняття. Десятиліття тоталітарного режиму викликали переконання, що демократизацію і свободу можна запровадити в політичному житті тим же тоталітарним способом. Людина, яка жила зігнута 70 років, вже не може розігнутися, їй тяжко випростатися, їй легше залишитись зігнутою. Майже 30 відс. совєтських людей підтримують партію.

Представники Румунії, Мадярщини і Чехо-Словаччини висловили занепокоєння зростом націоналізмів у їхніх країнах. Побоювалися зросту авторитарних настроїв і можливости повернення до авторитарних режимів.

Усі присутні погодились на тому, що комунізм мертвий, але покищо не можна визначити характер майбутньої системи, яка виросте на руїнах тоталітарних систем. Шляхи до демократії будуть різні і нелегкі. Боротьба з тоталітаризмом скінчилася; боротьба за свободу тільки починається.

Об'єднання двох Німеччин необов'язково має йти в парі з відродженням німецького націоналізму і реваншизму. Теперішня німецька молодь відкидає ідею „великої" Німеччини.

На цій же конференції представник СССР заявив, що балтійські республіки можуть вийти із складу СССР, якщо їхні народи цього схочуть. Але Горбачов хоче за волю 33 міл. дол.

Ярослав Татомир

ЛЮДИНА, ЩО ЗМІНЮЄ СВІТ

II.

„Генерал" Ґорбачова

Під кінець студій М. Ґорбачов одружився з Раїсою Титаренко, яка в цьому самому університеті кінчала студії філософії. Приятелі Ґорбачова кажуть, що Раїса визначалася розумом, сильною волею, дуже гарною поставою і елеґантністю.

Ґейл Шігі каже, що прізвище Раїси — українське, але деякі риси її обличчя мали б вказувати на те, що вона має у собі теж монгольську кров.

Після студій Ґорбачов старався про працю у Москві, але без успіху. Причиною цієї невдачі був брак відповідних зв'язків, брак протектора і протекції і неперфектна московська вимова Ґорбачова.

Тоді Ґорбачови переїхали до Ставрополя, де Ґорбачов дістав працю у бюрі прокуратора. Після п'яти місяців Ґорбачов зрезиґнував із праці в бюрі прокурора і почав працювати в організації комсомолу. Здається, що у тому часі Ґорбачів прийшов до висновку, що у Совєтському Союзі — це єдиний шлях до сили, до впливу і до влади веде через партію. Інші шляхи часто кінчаються у Сибірі, у ҐУЛаґах або „психушках".

Краще повелося Раїсі. Вона отримала посаду професора філософії у ставропільському Агрономічному Інституті із відносно високою платнею — 1,250 рублів місячно.

Варто згадати, що Раїса відмовилася вчити атеїзму і що вона теж осудила вживання вульґаризму при критиці капіталізму. Вона зайняла становище, що слід вживати виключно наукову критику.

Про високий рівень взаємин між Ґорбачовом і його дружиною свідчить це, що Ґорбачов записався і вислухав один курс філософії у клясі Раїси.

Усі знайомі Михаїла і Раїси свідчили, що Раїса вийнятково розумна і сильна жінка і казали що вона причинилася до політичної кар'єри свого мужа. Ґорбачов називав її — „мій генерал"...

Угору по партійній драбині

У віці 29 літ Ґорбачов став командиром комсомолу на всю Ставропільщину. У тому часі він нав'язав близьку співпрацю із Федором Кулаковим, першим секретарем Компартії Ставропільщини. Ґорбачов був під опікою Кулакова наступних 18 років. Ґорбачов,пише Ґейл Шігі, тримався Кулакова, але він ніколи не знизився до плазування перед ним.

У 1956 році, коли Ґорбачов довідався про промову Миколи Хрущова проти Сталіна (яку Хрущов виголосив без згоди Політбюра), він говорив про велику політичну відвагу Хрущова.

Коли Ґорбачову було 39 літ, недужий Кулаков запропонував його на своє місце першого секретаря Компартії Ставропільщина. На цьому пості Ґорбачов виявив себе — розсудливим, доброї вдачі і приступним, але від своїх співробітників вимагав праці. Його порада була: „Щоб показати світло — ти мусиш спалювати себе..."

Ґейл Шігі говорить дуже зле про Брежнєва. Він панував 18 літ — від 1964 до 1982 років і був батьком жахливої корупції. Він і його засекречений гурт, жили як середньовічні вельможі...

Старопільщина відносно невелика і далеко від Москви, від центру Імперії. Але Ставропільщина включає гірські околиці мінеральних вод. Секретні санаторії, розкинені між Чорним і Каспійським морем є для упривілейованих. Сьогодні із них користають члени Політбюра, департамент оборони, КҐБ, та достойники інших міністерств. У 1970 році позиція Ґорбачова, як першого секретаря Комуністичної партії Ставропільщини, зробила його менаджером найбільш ексклюзивного розривкового терену у Совєтському Союзі. Це помогло йому здобути особисті знайомства і потрібні політичні впливи.

У тих роках були у Совєтському Союзі дві „мафії": Суслова і Андропова. Суслова Ґейл Шіґі представляє як погану людину. Він безсердечно нищив людей за Сталіна і опісля за Брежнєва. Про Андропова авторка говорить в основному, як про порядну людину, не зважаючи на це, що він був керівником КҐБ.

Андропов мав поважати Ґорбачова як дуже інтеліґентну молоду людину. У липні 1978 році помер Кулаков. У вересні 1978 року обрано Ґорбачова секретарем Центрального Комітету партії.

Андропов обняв владу генерального секретаря партії у 1982 році. Він разом з Ґорбачовим перевели чистку, звільнили одну п'яту реґіональних перших секретарів партії і дев'ятьох із-поміж 23-ох членів Центрального бюра. Андропов — пише авторка — звільняв коруптних і „млявих" перших секретарів і членів Центрального Бюра.

Рік тільки тривала влада Андропова, бо він помер і перед смертю запропонував на своє місце Ґорбачова. Але після Андропова був вибраний Черненко, який по одному році урядування теж помер.

Ґейл Шеґі так характеризує Ґорбачова: „Він бачив злочинну систему Сталіна і він був проти нього, але він не боровся проти цього і не покінчив у ҐУЛаґу, так що він є продуктом взаємодії із системою і до деякої міри здеформований цією системою.

„Після 25 літ зглядної мовчанки",-твердить Ґейл Шіґі, „він приніс до цього ізольованого і здрадливого середовища неймовірну місію — знати і терпеливість чекати на

(Закінчення на стор. 4)

У СЕРЕДУ, 14-ГО БЕРЕЗНЯ в Бонні, столиці Західної Німеччини чотири союзники Другої світової війни розпочали початкові переговори в справі повернення повної незалежности, яку обидві Німеччини втратили з розвалом Третього Райху в 1945 році. Представники чотирьох союзників — ЗСА, Совєтського Союзу, Англії та Франції — зустрінуться з представниками Західної та Східної Німеччин щоби встелити шлях до об'єднання цих двох держав. Ця початкова одноденна зустріч має на меті встановити послідовність дій для оформлення дальшого плину нарад і зустрічей. Одначе, згідно з твердженнями офіційних чинників та західних дипломатів, вже починають виникати непорозуміння в деяких точках, зокрема коли йдеться про місця майбутніх переговорів. Німці хочуть щоби вони відбувалися в Бонні і Східньому Берліні, а союзники настоюють на тому, щоби відбувати ці переговори у столицях їхніх країн і в цей спосіб підкреслити, що вони ще дальше мають дещо до сказання в справах Німеччини.

ЗСА...

(Закінчення зі стор. 1)

вала обмежити членство до західніх держав, не включаючи до цієї інституції Совєтського Союзу, але ЗСА не знаходили зрозуміння в европейських країн і фактично опинились в ізоляції.

В кінці цього тижня делегати европейських країн і ЗСА мають остаточно вирішити чи СССР стане повновартісним членом цієї фінансової інституції і прийнуть чартер установи. Наради відбуваються у Парижі. Якщо ЗСА відтягнуть своє членство в новій організації, вони створять свою подібну установу і допоматимуть країнам Східньої Европи індивідуально.

Москва...

(Закінчення зі стор. 1)

думу і страйків у Тирасполі, Бендерах, Рибниці, Дубосарах та інших містах молдавського Придністров'я, проблема надання російськомовному населенню статусу автономії штучно загострилася і підтримується Москвою.

Враховуючи те, що перший секретар одеського обкому Г. Крючков давно підтримує ідею створення „Придністровської автономної республіки", не виключається, що до неї можуть приєднати частину прилеглої території Одеської области, а саме: Білгород-Дністровський та Овідіопольський райони, які терміново тепер заселяються мігрантами з Росії. І не тільки. Як стало відомо, з цією ж метою мігрантами збираються заселити і частину Чернівецької области, зокрема Хотинський район.

Ідея створення так званої „Придністровської автономної республіки" за рахунок України та Молдавії — всупереч волі українського і молдавського народів — є справжнім злочином проти людства. У той час, коли десятки тисяч жертв Чорнобиля продовжують жити в забруднених радіяцією районах, коли мільйони українців, що були примусово виселені з України, не мають змоги повернутися на рідні землі, партійний апарат і уряд СССР готують в Україні та в Молдавії вогнище міжнаціональних конфліктів.

Заселяючи українські землі росіянами, Москва штучно створює такі обставини, за яких можна було б приєднати ці землі до Росії під приводом того, що там, мовляв, живе більше росіян, ніж українців.

З інших джерел надійшли повідомлення, що в Криму також консервативні розгорнули активну діяльність, агітуючи населення Кримської области домагатися автономії у межах Росії, бо там, мовляв, живе лише російськомовне населення. Недавно Кримська область отримала статус автономії у межах Української ССР і це дуже не сподобалося російським шовіністам. Більшість населення Криму покищо пасивне, але уже створено спеціяльні групи, які почали агітувати народ за відокремлення Криму від України і приєднання його до Росії.

ШЕВЧЕНКІВСЬКА АКАДЕМІЯ

Ню Йорк. — Об'єднаний Комітет Українсько-Американської Організації повідомляє, що з огляду на Шевченківську конференцію НТШ всегромадська Шевченківська академія, яка була запланована на 18-го березня, перенесена на неділю, 1-го квітня. Академія відбудеться в залі Вашінґтон Ірвінґ Гай Скул, 16-та вул. та Ірвінг плейс, о год. 3-ій по полудні.

Звук бандури лунає на заході Америки

Ентузіясти бандури в Сієтл (зліва): Дарця Корбин — інструктор, Олександер Криницький, Марта Криницька, Джеймс Пітерс, Лінда Форсберг, Йоанна Криницька.

Сієтл — місто розташоване на північнозахідньому побережжі над Тихим океаном. Хоча тут немає багато українців, зате вони люблять пісні і зберігають українські традиції.

Від 1960 року тут у нас є дуже популярний фестиваль, мабуть найбільший в Північній Америці. Цей фестиваль відбувається кожного року на меморіял вікенд в центрі Сієтлу. Невеличка українська громада старається там показати наші багаті мистецькі скарби.

В культурному центрі, де відбувається фестиваль, будують 19 сцен і 10 окремих центрів де відбуваються різні програми. Щоб краще уявити собі величину такого фестивалю, треба знати, що в ньому бере участь п'ять тисяч учасників, а відвідує 180 тисяч глядачів.

Наша громада завжди заздалегідь старанно підготовляється до участи. Звичайно, ми запрошуємо з Ванкуверу і Вікторії танцювальні групи „Веселку" і „Черемшину", а також вокальні одиниці. В 1988 році ми відважилися спровадити відомого бандуриста-віртуоза Віктора Мішалова аж з Австралії. Це незаперечно була найкраща точка. Глядачі так захопились нашим історичним інструментом, що Віктор Мішалов мусів виступати аж п'ять разів. Ніколи досі ніхто не виступав більше як три рази. Його двічі запросили виступати по радіо. Віктор Мішалов виступав у нашому українсько-американському клюбі, що й спричинилось до заснування ансамблю бандуристів. Він залишився ще на тиждень і перевів вишкіл бандуристів.

Ось так десять ентузіястів бандури завзято продовжують працювати з бандурою. Ми мали щастя, що вкороті до нас переїхав директор Ансамблю бандуристів з Ванкуверу Дарця Корбин і продовжє нам давати регулярні лекції.

Минулого року ми знову запросили Віктора Мішалова, який мав ще більший успіх. Крім того тим разом він мав нагоду демонструвати гру на бандурі і говорити в Університеті Вашінгтону про історію інструменту.

Бандура в Сієтлі є в руках початківців, але вони серйозно взялися вивчати наш дорогоцінний інструмент і дуже пильно відвідують лекції, які переводить наша симпатична Дарця.

Хоч група наша зараз невеличка — 10 бандуристів різного віку і з різним знанням української мови, але всіх нас єднає любов до нашого національного інструменту.

Вже в другій половині минулого року, ми почали випробовувати успішно свої сили виступаючи на різних імпрезах.

Олександер Криницький

Округа УНС...

(Закінчення зі стор. 1)

за УНСоюзу, а в першу чергу А. Гарас за її минулорічні успіхи у приєднанні 11 членів, на суму 87,000 дол. забезпечення. А. Гарас надальше залишилася членом Клюбу Будівничих Союзу, до якого належать всі організатори, які річно придбали 10 до 24 нових членів.

У Дячук відзначила також осяги Михайла Колодруба, який приєднав у звітовому році шість нових членів, на суму 25,000 дол. забезпечення. Він належить до Клюбу Відданих Союзовців.

У Відділі 47-му Ірена Бачинська зорганізувала чотири члени, а у Відділах 48-му і 288-му придбано чотири члени. 23 нових членів допомогли виконати органі заційну квоту Округи на 46%. У. Дячук просила не забувати про добрий давній звичай, який вимагає щоб кожний делегат на Конвенцію придбав аплікації нових членів.

У 1989 році приєднано до УНСоюзу 1,410 нових членів, забезпечених на суму 8,987,000 дол. Пересічна сума забезпечення зросла до 6,373 дол. Хоча число всіх членів впало на 1,914 членів, загальна сума забезпечення зросла на суму 2,196,886 дол. Майно УНСоюз зросло на суму 1,066,406 дол. і осягнуло 64,319,371 дол. Загальна сума вкладок дала 2,702,157 дол. і приблизно майже суми у 1988 році. Всі інвестиції дали 5,682,319 дол. прибутку. Виплачено рекордово високу дивіденду в сумі 1,476,000 дол.

УНСоюз спонзорував у 1989 році концерти двох українських ансамблів з Польщі: „Ослав'яни" і Камерний хор двічат. Відзначено з великим успіхом 95-ліття УНСоюзу разом з хором „Думка", у престижевій залі Ейвері Фішер у Ню Йорку. У. Дячук згадувала, що дуже шкода, що Округа не відзначила 95-ліття УНСоюзу, ще не пізно зробити це цього року.

У 1989 році виплачено понад 118,000 дол. стипендій студентам-членам, а на протязі п'ятьох років — 540,000 дол. Немає другої організації на українських поселеннях, яка стільки уваги присвячує студентам. Нові стипендійні аплікації треба надсилати до кінця березня ц.р.

Багато змін зайшло на Союзівці, які уприємнять гостям їхні вакації.

На закінчення відбулася коротка дискусія. Вкінці нововибрана голова А. Гарас подякувала учасникам зборів за довір'я і просила про дальшу співпрацю.

НАЙБІЛЬШИЙ ІМПРЕСАРІО поп-музики Дейвид Геффен, який працює із співаками фольклору, як Джані Мічел в 1960-их роках, та групами „геві-метал", як „Ганс енд Розес" у суботу, 14-го березня вирішив продати свою фірму звукозапису Конгломераційній корпорації Ем-Сі-Ей за понад 550 міл. дол. в акціях. 47-літній Д. Геффен — один з найбагатших людей Америки. Річний оборот його фірми нараховує 23 біл. дол. Д. Геффен — один з найуспішніших антерпренерів розвагової індустрії не тільки в поп-музиці, але й у фільмі та на Бродвеї. Президент МСІ Сідней Шейнберг сказав про нього: „Д.Геффен — найвидатніший та найбільш творчий бизнесовий екзекутив у шов бизнесі".

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 21-го лютого 1990 р. померла

наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ та ПРАБАБЦЯ

на 88-му році життя

бл. п.

АННА ЙОВИК
з дому ТКАЧИШИН

ПАНАХИДУ відправлено в Маямі, Фльорида. Тлінні Останки перевезено до Каліфорнії.

Залишила синів:
МИРОСЛАВА з дружиною НАДІЄЮ, дітьми ПЕТРОМ, КСЕНЕЮ та АНДРІЄМ
АДРІЯНА з дружиною ДЖУН дітьми ГРИГОРІЄМ, ПІДОЮ та МАРКОМ
правнука — БРАЄНА
ближчу та дальшу Родину в Америці й Україні

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 8-го березня 1990 р. відійшла у Вічність

наша Найдорожча

МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п.

Стефанія з Підсонських Чайковська

нар. 19-го березня 1894 р., вдова по о. Йосифові Чайковському

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в понеділок, 12-го березня із церкви Непорочного Зачаття, Hollywood, Calif. на цвинтар San Fernando Mission.

У глибокому смутку:
дочка — МАРІЯ ФІҐЛЮС і діти: ІГОР з НАТАЛКОЮ і ОДАРКА
син — ОЛЕГ з дружиною ДАРІЄЮ і діти: ТИМІШ, ОЛЕГ з ДЖОЕН, ЛЕВ і ЯРЕМА та правнучка СЯНЯ
сестра — МАРІЯ ВОЄВІДКА в Польщі
та ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Европі

Замість квітів на свіжу могилу пожертви призначено на „Церкву в Україні".

ВИСТУП М. ОСАДЧОГО У БАФФАЛО

Відвідуючи українські громади Канади й ЗСА, Михайло Осадчий завітав і до Баффало на запрошення Організацій УВФ. Зустріч з громадянством відбулася в п'ятницю, 23-го лютого, в Українському Домі „Дніпро", у світлиці читальні ім. Тараса Шевченка. Згідно з українським звичаєм, гостя при вході до світлиці привітали хлібом-сіллю голова „Дніпра" Іван Горбачук, Магдалина Притула, Василь Прис тайко, Михайло Юрків, Андрій Городецький.

Народився М. Осадчий 22-го березня 1936 року в с. Курмани на Сумщині в родині селян-колгоспників. Згодом, у дорослому віці, життя своє пов'язав зі Львовом. У Львові студіював журналістику, там і одержав працю. Був редактором у Львівській телестудії, а пізніше старшим викладачем в університеті ім. Івана Франка. Написав наукову працю на тему „Журналістична діяльність Остапа Вишні". Працю захистив він 25 червня 1965 року, але в наслідок арешту в серпні того є року, наукового ступеня йому не надано. Відмовлено йому цього ступеня і тепер, не привернено йому теж і прав старшого викладача в університеті. Тим самим большевицькі власті позбавляють М. Осадчого дальшої наукової кар'єри. На прожиток заробляє звичайною чорною працею.

Після першого арешту Михайла Осадчого засудили на півтора року поневірянь у Мордовському концтаборі. Це перше перебування у концтаборі послужило йому матеріялом для написання твору „Більмо", який появився друком у вільному світі 1971 року (пізніше видано ще й в перекладі на англійську).

По звільненні із концтабору, М. Осадчого переслідували далі, і в 1972 році заарештували вдруге. Судили за поетичну творчість. Засудили на 7 років Мордовського концтабору і три роки заслання. Совєтські судові власті закинули Осадчому, на підставі його поетичних творів, хибно їх інтерпретуючи, злісні випади проти совєтської держави і суспільного- -ладу. Твори свідчать про буржуазно-націоналістичні настрої і погляди автора (очевидно, за оцінкою суду). А яким насправді є Михайло Осадчий як поет? Його як поета найкраще можна окреслити його ж таки словами: „Як повітря, прагну я свободи". Ці слова нагадують своєрідну сповідь Івана Франка, який свого часу написав:

Бажав я для скованих волі,
Для скривджених кращої долі
І рівного права для всіх!
Се ввесь і єдиний мій гріх.

Таким „єдиним гріхом" провинився і Михайло Осадчий, бажаючи свободи — особистої і для свого народу.

Тепер М. Осадчий включився у процес національного відродження, який проходить в Україні, є головою Асоціяції Незалежної Творчої Інтеліґенції і відповідальним редактором журналу „Кафедра", що його видає згадана Асоціяція.

Багато моментів із свого життя Михайло Осадчий описав у новій повісті „Мадонна", опублікованій в журналі „Кафедра", в 7-му числі за 1989 рік. В основному повість присвячена матері. До своєї матері М. Осадчий ставиться з великою пошаною. До неї звертався на „Ви" (мати вже не живе), про неї говорить „Вони". Прикладів пошани і пієтизму до мами у повісті „Мадонна" читало. Ось один з них: „Часом, особливо молодь, — пише автор, — мене запитує: „Як ти вижив сім років каторжанського особливо режиму". І я відповідаю: „Це вижила в мене енергія і воля до життя моєї мами. Всю до останньої краплі — вони перелили мені. Я ж, повернувшись із брежнєвської душогубки, обійняв мамин хрест".

Рідний край для поета був чужиною. Та й не тільки для нього. Ностальгія переслідувала не тільки тих українців, що опинилися на еміґрації, набагато дошкульнішою була вона для тих українців-патріотів, які живучи в Україні, дивилися на її спустошення.

Прийшла перебудова. В Україні почалася вона досить пізно. Початком можна вважати мітинґ, що відбувся у Львові 13-го червня 1988 року. Тоді винесено цілий ряд резолюцій, а перш за все, — вимогу усунення Щербицького. Небагато часу минуло від того мітинґу,неціліх два роки, а результати великі: хвиля мітинґів, демонстрацій покотилася по всіх областях України (крім Кримської). Нелегко було проводити цю роботу, бо спротив офіційних чинників був великий. Але активність і ентузіязм мас перемагали. Найвищим проявом любови народу до національної символіки, проявом братерства західні і східніх українців був живий ланцюг, проведений з Києва до Львова 21-го січня ц. р.

За цей короткий час (від червня 1988 р.) постало в Україні понад 30 неформальних організацій чи товариств з різними сферами своєї діяльности. Для координації праці цих організацій і товариств виникла ідея створення об'єднуючого чинника з назвою Народний Фронт. Ідея ця зродилася таки на Львівських мітинґах. Висунули її колишні в'язні совєтських тюрем і концтаборі, але на них полився такий бруд з боку офіційних чинників, що ідею створення координаційного центру довелося передати Спілці письменників України. Ідею зреалізовано в Києві у вересні 1989 року створенням Народного Руху України за Перебудову.

Для піднесення національної свідомости народу, його етнографічного патріотизму до рівня державного мислення дуже потрібна національна преса. Така преса твориться. Сьогодні в Україні виходить коло 50 незалежних, неконтрольованих цензурою видань. Видаються вони з великими труднощами. Через брак технічних засобів доводиться їх друкувати поза межами України, у Прибалтиці. До того ще тираж і розмір видань обмежений, бо не вистачає паперу.

Важливу ролю в піднесенні національної свідомости відіграє теж і література. З цією метою видається незалежний журнал „Кафедра", в якому друкуються твори свідомих українських прозаїків і поетів.

Важливим чинником у піднесенні національної свідомости, у вихованні ідентичности народу, є Церква. В Україні ведуться змагання за відновлення двох основних віроісповідань українського народу, двох Церков: Української Автокефальної Православної Церкви і Української Католицької Церкви. В кращому становищі находиться Католицька Церква, бо вона в підпіллі зберегла свою ієрархію, своїх священиків. Становище Української Автокефальної Православної Церкви значно важче, бо вона була тотально знищена. Відродження тієї Церкви почалося у Львові. Там перебуває — покищо єдиний єпископ Йоан. Священики із східніх областей України, які хочуть відновити цю Церкву на своїх теренах , вдаються до Львова, щоб пребрати від львів'ян досвід для своєї праці. „Кафедра" підтримує обидві Церкви у їхніх змаганнях за відновлення.

Після доповіді слухачі ставили запитання, на які доповідач давав відповіді. Було питання, як то сталося, що церква святих Петра і Павла у Львові, яка до ліквідації Української Католицької Церкви була католицькою, стала тепер автокефальною православною церквою. На це запитання Михайло Осадчий відповів приблизно так: Автокефальна Церква на Східній Україні була знищена. Рослина, хай і притоптана, щоб відродитися, мусити бути живою. Живою Автокефальна Церква на Східній Україні не була. Тому проголошено автокефалію у Львові з метою взяти напрям на відродження Автокефальної Церкви на сході України. Після проголошення автокефалії деяка кількість парафій в Галичині, які належали до Російської Православної Церкви, перейшли під юрисдикцію єпископа Йоана. З цього приводу витворюється певне тертя між прихильниками Української Католицької і Автокефальної Церков. До антаґонізмів, однак, допустити не можна. Слід працювати в тому напрямі, щоб поєднати обидві українські Церкви у Київському патріярхаті.

На поставлене запитання про допомогу Україні, що і через кого посилати, М. Осадчий відповів: „Най дошкульніше відчувається брак технічного обладнання для того, щоб можна було наладнати, як слід, видавничу справу. Україні потрібна література для піднесення національної свідомости народу. Допомогу найкраще слати окремим організаціям, які входять у склад Руху. Незалежно від того, еміґрація може багато помогти Україні своїми впливами на уряди тих держав, у яких перебуває, щоб ці уряди вставлялися за Україною на відповідних форумах".

Після доповіді організатори зустрічі гостили Михайла Осадчого перекускою, яку приготовила Магдалина Притула.

Михайло Лоза

А що з комуністами...

(Закінчення зі стор. 2)

ками перед конґресом в Больонії у формі „вільної дискусії", як це він назвав, „відділеної від політичної акції". Одначе напруження внутрі ІКП є вже таке високе, що прохання секретаря до примирення не прийняла ні одна сторона.

Усі закиди, винесені проти Окчетта його противниками є або ідеалістичної або історичної натури. Але є прагматична справа, яка турбує рядових членів, а саме: який вплив матиме на пляни Окчетта, якщо після проголошення цілого складу нового проводу партії у Больонії, партія потерпить велику, або навіть і помірковану невдачу у виборах 6-го травня? Це питання є дуже важливе, бо в дійсності, невдача у виборах не буде відповідною нагодою для започаткування нової програми для об'єднаної лівиці?

Політичні італійські знавці доказують, що аби плян Окчетта був успішний, він потребує підтримки бодай 25 відс. голосів у виборах у травні. У виборах в 1989 році ІКП одержала 26.6 відс. загальних голосів. Якщо не буде перешкоджена можливість віддання голосів комуністів для Соціялістичної партії та інших партії вище 2 відс., то нова партія Окчетта не буде мати досить довір'я, якого вона потребуватиме щоб започаткувати підбудову, вже не кажучи про провадження об'єднаної лівиці, яка змагала б, до цього щоб одного дня відсунути Християнських Демократів від уряду.

Опісля йдуть справи запевнення для ІКП співпраці з головними партіями, що є головною підставою у змаганнях покінчення 45-річного володіння урядом Демократично-Християнською партією. А реакція уряду Бенітта Краксі сьогодні є така, що з одного боку він спокійно приглядається, як поступають комуністи, а з другого боку він від часу гостро на них нападає, мовляв, це „нові пляшки для старого вина". Знову ж соціялісти, які на протязі 25-ох років є партнерами в уряді Християнських демократів, з чого престижево багато скористали, не спішаться змінювати позиції і ставати молодшими партнерами Окчетта. Отже ІКП не має шансів для успіхів у майбутньому.

От такі то клопоти мають західньоевропейські комуністи з приводу протикомуністичних революцій у Східній, Центральній і Південній Европі.

Людина...

(Закінчення зі стор. 2)

свій момент... Після 25-ох літ зглядної мовчанки він виринув із сильними ідеями і з відвагою йти за ними..."

Багато людей Заходу сподіється, що коли б Ґорбачова перекинули, а на його місце прийшов би більше ліберальний, протикомуністичний реформатор, потягнув би за собою Совєтський Союз цим самим шляхом, що ним йде сьогодні Східня Европа. „Багато більше правдоподібним наслідником", каже авторка, „був би популіст, який давав би перевагу принципам послуху авторитативній владі. Цей напрямок вихісновував би антисемітизм і ворожнечу та боротьбу між етнічними групами... Вже тепер дехто називає Раїсу — „єврейка" не зважаючи на це, що в цьому немає ніякої правди".

Ґейл Шіги каже, що 40 відсотків совєтських громадян, що їх опитували (авторка не каже, хто як як опитував) — тужать за поворотом „твердої руки" диктатора. Але це опитування слід поставити під знак питання, бо як пригадуємо собі, перед кількома тижняви, коли були поголоски, що проти Ґорбачова монтується велика опозиція, на вулиці Москви в обороні Ґорбачова вийшло 300,000 демонстрантів.

Авторка згадує про курйозне явище, яке сьогодні можна завважити у Совєтському Союзі: у національних опитуваннях найбільше обурення опитуваних є проти тих, хто в умовинах економічної політики Ґорбачова став більше заможним... Унук Брежнєва Андрій висловив цю проблему такою епіграмою: „У вашій країні ви боретеся, щоб убогі стали багатими, а у нашій країні ми боремося, щоби багаті стали вбогими."...

Близьким товаришем Ґорбачова під час студій у Москві, був чех Зденек Млинар. Він покинув Чехо-Словаччину і комунізм після цього, як Москва у 1968 році силою здавила чеське повстання.

Млинар каже, що і він і Ґорбачов були, під час студій комуністами, однак Ґорбачов виявляв деколи свідомість конфлікту між совєтською дійсністю і пропаґандою. Так, наприклад, коли вони дивилися на фільм „Козаки Кубані", у якому буття совєтських селян було змальоване ідиллічно, Ґорбачов не між стриматися від гіркого сміху...

Коли уважно читаємо працю Ґейл Шіґі, бачимо що хоча Ґорбачов знає неґативні сторінки комунізму і, правдоподібно, бачив їх вже давно, він прийняв думку що, направити величезні шкоди, що їх наніс комунізм через поневолення хліборобів, злочинними терором, ожебраченням своїх громадян і.т.д. — можна тільки, послуговуючись комуністичною організацією.

Праця Ґейл Шіґі нас не інформує про відношення Ґорбачова до українського питання. Ми не знаємо ким властиво Ґорбачов почувається етнічно, чи він відчуває якийсь окремий зв'язок з українським народом, найбільшою жертвою червоної Москви. Та як би воно не було, ми можемо мати глибоке вдоволення, що людина, яка спричиняє сьогодні велетенські, історичні зміни у Совєтському Союзі і в усьому світі, зміни, які дають нашому народові нові перспективи і нову надію, має добру, шляхетну українську кров.

ВІДІЙШЛИ
● ВІД НАС ●

ПАВЛО ГЛИСТА, член УНС Відділу 161-го ім. св. Василія в Ембриджі, Па. помер 30-го листопада 1989 року на 77-му році життя. Нар. 12-го вересня 1912 року в Севіклі, Па. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку синів Роберта і Рональда. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Ембридж, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ІВАН ДРАБИК, член і предсідник 124-го Відділу УНС ім. св. Миколая в Ормрод, Па. помер 17-го грудня 1989 року на 77-му році життя. Нар. 14-го червня 1912 року в Ормрод, Па. Членом УНС став 1929 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина Івана, дочок: Дольорес, Барбару і Маріянну; братів Дмитра, Стенлі і Степана та сестру, 12 внуків і троє правнуків. Похорон відбувся 20-го грудня 1989 року на католицькім цвинтарі св. Івана в Нортгамптоні, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Александер Балла, секр.

ІВАННА ЛЮБОВ СКІРНИК, член УНС Відд. 125-го в Чикаґо, Ілл., померла 18-го листопада 1989 року на 73-му році життя. Нар. 14-го жовтня 1917 року в Галувчі, повіт Турка, Україна. Залишила у смутку мужа Осипа, доньку Арету з мужем Пер Акерстром, сина д-ра Ярему з дружиною Іриною і шість внуків, та родину на засланні, в Америці й Канаді.
Вічна Їй Пам'ять!
Управа

МИХАЙЛО БАДЯК, член УНС Відд. 155-го Т-ва „Запорозька Січ" в Перт Амбою, Н.Дж., помер 25-го вересня 1989 року на 84-му році життя. Нар. 14-го липня 1905 року в Пітсбурґу, Па. Членом УНС став 1947 року. Залишив у смутку дочок: Мері Патулак, Джін Ремесі, Селлі Буш і Енн Тар; сина Івана і кілька внуків. Похорон відбувся на українськім цвинтарі у Вудбридж, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Меланія Лоренс, секр.

РОМАН ФЛЮНТ, член УНС Відд. 375-го ім. Д. Вітовського у Філядельфії, Па., помер 5-го грудня 1989 року. Нар. 1916 року в селі Граб, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Марію і пасербів; Богдана, Ярему, Уляну і Ярослава. Похорон відбувся 9-го грудня 1989 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Цециль, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Петро Тарнавський, секр.

МАРІЯ УСТИМЕНКО, член УНС Відд. 146-го ім. Івана Франка в Воррен, Миш., померла 30-го січня 1990 року на 71-му році життя. Нар. 1919 року в селі Завишень, Сокаль, Україна. Членом УНС стала 1978 року. Залишила у смутку мужа Івана, сестру Катерину Іванчук з мужем Методієм, дві доні Анну і Любу в Україні і троє внуків та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 3-го лютого 1990 року на цвинтарі Евергрін в Дітройті, Миш.
Вічна Йому Пам'ять!
Г. Корбяк, секр.